

Luvattu Poika

"[M]utta näinä viimeisinä aikoina hän on puhunut meille Pojassaan, jonka hän on pannut kaiken perilliseksi ja jonka välityksellä hän myös on luonut maailmat. Poika on Jumalan sädehtivä kirkkaus, hänen olemuksensa kuva[.]" (Hepr. 1:2, 3.)

Avaintekstit:

Jes. 2:2, 3;
Hepr. 1:1-4;
2. Moos. 24:16, 17;
Jes. 44:24;
Hepr. 1:10;
Luuk. 1:31, 32;
Hepr. 1:5.

Heti Aadamin ja Eevan tehtyä syntiä Jumala lupasi heille "siemenen", Pojan, joka vapauttaisi heidät vihollisen käsistä ja palauttaisi menetetyn perinnön ja täyttäisi sen tarkoituksen, jota varten heidät oli luotu (1. Moos. 3:15). Tämä Poika sekä edustaisi heitä että lunastaisi heidät ottamalla heidän paikkansa ja tuhoamalla lopulta käärmeen.

"Kun Adam ja Eeva ensi kerran kuulivat lupauksen, he luulivat sen pian täyttyvän. Riemuiten he tervehtivät esikoistaan toivoen hänen olevan Lunastaja. Mutta lupauksen täyttyminen viipyi." (4AO 22.) Lupaus uusittiin myöhemmin Abrahamille. Jumala vannoi hänelle, että hänen siemenestään tulisi Poika, jonka kautta kaikki maailman kansat tulisivat siunatuiksi (1. Moos. 22:16-18; Gal. 3:16). Jumala teki saman Daavidille. Hän lupasi Daavidille, että asettaisi tämän jälkeläisen omaksi Pojaksi, jonka hän asettaisi vanhurskaaksi hallitsijaksi kaikkien maailman kuninkaiden yli (2. Sam. 7:12-14; Ps. 89:28-30). Tuskin Adam ja Eeva, Abraham tai Daavidkaan osasivat kuvitella, että heidän Lunastajansa olisi Jumala itse.

Tämä tutkistelu on sapatiksi 15.1.2022

NÄINÄ VIIMEISINÄ AIKOINA

Heprealaiskirjeen ensimmäinen kappale paljastaa, että Paavali uskoi elävänsä ”viimeisiä aikoja”. Raamattu käyttää tulevaisuudesta kahta ilmausta, joilla on eri merkitykset. Profeetat puhuvat aikojen lopusta puhuessaan tulevaisuudesta yleensä (5. Moos. 4:30, 31, VKR; Jer. 23:20, VKR). Profeetta Daniel käytti toista ilmaisua – ”lopun aika” – puhuessaan erityisesti maailman historian viimeisistä päivistä (Dan. 8:17; 12:4).

Lue 4. Moos. 24:14-19 ja Jes. 2:2, 3. Mitä Jumala lupasi tehdä kansansa hyväksi viimeisinä aikoina?

Useat Vanhan testamentin profeetat ilmoittivat, että viimeisinä päivinä Jumala nostattaisi kuninkaan, joka tuhoaisi hänen kansansa viholliset (4. Moos. 24:14-19) ja joka vetäisi kansat Israelin puoleen (Jes. 2:2, 3). Paavali sanoo, että nämä lupaukset täyttyivät Jeesuksessa. Hän kukisti Paholaisen ja evankeliumin julistamisen kautta vetää kaikkia kansoja puoleensa (Kol. 2:15; Joh. 12:32). Tässä mielessä viimeiset ajat ovat alkaneet, koska Jeesus on täyttänyt Jumalan lupaukset.

Meidän hengelliset isämme kuolivat uskossa. He näkivät lupaukset kaukaa ja tervehtivät niitä matkan päästä, mutta he eivät saaneet vastaanottaa niiden täyttymystä. Me taas olemme saaneet nähdä niiden toteutumisen Jeesuksessa.

Mietitäänpä hetki Jumalan lupauksia ja Jeesusta. Isä lupasi, että hän herättäisi lapsensa kuolleista (1. Tess. 4:15, 16). Ihana uutinen on se, että hän aloitti lastensa herättämisen Jeesuksesta (1. Kor. 15:20; Matt. 27:51-53). Isä lupasi myös uuden luomakunnan (Jes. 65:17). Hän on aloittanut tämän lupauksen täyttämisen luomalla meihin uuden hengellisen elämän (2. Kor. 5:17; Gal. 6:15). Hän lupasi, että hän perustaisi lopullisen valtakunnan (Dan. 2:44). Hän pani tuon valtakunnan alulle vapauttamalla meidät Paholaisen vallasta ja asettamalla Jeesuksen meidän hallitsijaksemme (Matt. 12:28-30; Luuk. 10:18-20). Tämä on kuitenkin vasta alkua. Sen, minkä Isä aloitti Jeesuksen ensimmäisessä tulemuksessa, hän tulee viemään päätökseen tämän toisessa tulemisessa.

Katso kaikkia Jumalan menneisyydessä täyttämiä lupauksia. Miten ne auttavat meitä luottamaan häneen niiden lupauksen osalta, jotka eivät vielä ole täyttyneet?

JUMALA ON PUHUNUT MEILLE POIKANSA KAUTTA

Lue Hepr. 1:1-4. Mikä on Jakeiden keskeinen ajatus?

Alkuperäisellä kreikan kielellä Hepr. 1:1-4 on yhtä ja samaa virkettä. On väitetty, että se olisi Uuden testamentin kaunein virke, kun tarkastellaan tekstin kauniita kielellisiä piirteitä. Sen keskeinen sanoma on, että Jumala on puhunut meille Poikansa, Jeesuksen, kautta.

Ensimmäisen vuosisadan juutalaiset eivät olleet kuulleet Jumalan sanaa pitkään aikaan. Viimeisin ilmoitus, jonka he olivat saaneet kirjoitetussa muodossa, oli tullut profeetta Malakian sekä Esran ja Nehemian toiminnan kautta neljä vuosisataa aikaisemmin. Nyt Jeesuksen kautta Jumala puhui heille jälleen.

Jeesuksen kautta annettu ilmoitus oli profeettojen kautta annettua parempaa, sillä Jeesus on suurempi ilmoituksen välittäjä. Hän on itse Jumala, joka loi taivaan ja maan ja hallitsee maailmankaikkeutta. Paavalille Kristuksen jumaluus ei ole kyseenalainen asia, vaan itsestäänselvyys.

Paavalille Vanha testamentti on Jumalan sanaa. Sama Jumala, joka puhui menneisyydessä, puhuu nykypäivässäkkin. Vanha testamentti välitti oikean tiedon Jumalan tahdosta.

Sen täydempi merkitys oli mahdollista ymmärtää vasta, kun Poika oli tullut maailmaan. Kirjoittajan mielessä Isän ilmoitus Pojassaan tarjosi avaimen ymmärtää Vanhan testamentin todellista ulottuvuutta, kuten palapelilaatikon kannessa oleva kuva tarjoaa avaimen löytää oikea paikka jokaiselle palapelin palalle. Jeesus toi paljon valoa Vanhan testamentin teksteihin.

Samalla Jeesus tuli meidän edustajaksemme ja pelastajaksemme. Hän ottaisi paikkamme taistelussa ja kukistaisi käärmeen. Samalla tavoin Jeesus on käännöksestä riippuen uskovien "perilleviejä", "edelläkävijä" tai "päämies" (Hepr. 2:10; Hepr. 6:20). Hän taistelee puolestamme ja edustaa meitä. Tämä tarkoittaa myös, että sen, minkä Jumala teki Jeesuksen hyväksi, joka on edustajamme, hän haluaa tehdä myös meidän hyväksemme. Hän, joka korotti Jeesuksen istumaan oikealla puolellaan, haluaa myös meidän istuvan yhdessä Jeesuksen kanssa hänen valtaistuimellaan (Ilm. 3:21). Jumalan sanoma Jeesuksessa sisältää paitsi kaiken, mitä Jeesus sanoi, myös kaiken, mitä Isä teki hänen kauttaan ja hänelle, ja kaikki on meidän ajalliseksi ja ikuisiksi parhaaksemme.

HÄN ON JUMALAN KIRKKAUDEN SÄTEILY

Lue Hepr. 1:2-4. Millaisia asioita nämä jakeet opettavat meille Jeesuksesta?

Keskitymme nyt kohtaan, jossa sanotaan: "Poika on Jumalan sädehtivä kirkkaus, hänen olemuksensa kuva[.]" (Hepr. 1:3.)

Lue 2. Moos. 24:16, 17; Ps. 4:7; 36:10 ja 89:16. Miten jakeet auttavat meitä ymmärtämään, mitä Jumalan kirkkaus on?

Vanhassa testamentissa Jumalan kirkkaus viittaa hänen näkyvään läsnäoloonsa kansansa keskuudessa (2. Moos. 16:7; 24:16, 17; 3. Moos. 9:23; 4. Moos. 14:10). Tämä läsnäolo liitetään usein valoon tai säteilyyn.

Raamattu kertoo meille, että Jeesus oli valo, joka tuli tähän maailmaan paljastamaan Jumalan kirkkauden (Hepr. 1:3; Joh. 1:6-9, 14-18; 2. Kor. 4:6). Mieti esimerkiksi, millaisena Jeesus näyttäytyi kirkastusvuorella. "Siellä hänen ulkomuotonsa muuttui heidän nähtensä: hänen kasvonsa loistivat kuin aurinko ja hänen vaatteensa tulivat valkeiksi kuin valo." (Matt. 17:2.)

Aivan kuten aurinkoakaan ei voi nähdä muuta kuin sen säteilemänä valona, samoin Jumala voidaan tuntea Jeesuksen kautta. Meidän näkökulmastamme he ovat kuin yksi ja sama. Koska Jumalan kirkkaus on valo itse, ei Jumalan ja Jeesuksen todellisessa olemuksessa ja luonteessa ole minkäänlaisia eroa, aivan kuten valolla ja sen säteilylläkään ei ole mitään eroa.

Heprealaiskirjeen alkutekstissä sanotaan myös, että Jeesus on Isän olemuksen tarkka jäljennös (kreik. kharaktēr, Hepr. 1:3). Tämän kielikuvan tarkoituksena on ilmaista se, että Isän ja Pojan ydinolemuksen väliltä löytyy täydellinen vastaavuus. Huomaa, että ihmiset kantavat itsessään Jumalan kuvaa, mutta eivät hänen ydinolemustaan (1. Moos. 1:26). Poika sen sijaan jakaa saman ydinolemuksen Isän kanssa. Ei ihme, että Jeesus sanoi: "Joka on nähnyt minut, on nähnyt Isän." (Joh. 14:9.)

Miksi se, että Jeesus paljastaa meille Isän luonteen ja kirkkauden, on niin hyvä uutinen? Mitä Jeesus kertoo meille siitä, millainen Isä on?

JONKA KAUTTA HÄN TEKI MAAILMAN- KAIKKEUDEN

Heprealaiskirje vakuuttaa, että Jumala loi maailman Jeesuksen kautta ja että Jeesus ylläpitää maailmaa voimallisella sanallaan.

Lue Jes. 44:24; 45:18 ja Neh. 9:6. Koska Vanhassa testamentissa Jumala vakuutti, että hän loi maailman "yksinänsä" ja että hän "yksin on Herra", kuinka voimme sovittaa siihen Uuden testamentin vakuutuksen siitä, että Jumala loi maailmankaikkeuden Jeesuksen kautta (Hepr. 1:2, 3)?

Jotkut ajattelevat, että Jeesus oli vain väline, jonka kautta Jumala loi. Tämä ei ole mahdollista. Ensinnäkin Paavalille Jeesus on Herra, joka loi maailman; hän ei ollut apulainen. Hepr. 1:10 sanotaan, että Jeesus on Herra, joka loi maan ja taivaat, ja häneen Paavali soveltaa myös Ps. 102:26–28 sanoja Herrasta (Jahvesta) Luojana. Toiseksi Hepr. 2:10, VKR sanotaan, että maailmankaikkeus luotiin Isän kautta. Sama ilmaus, joka sovelletaan Jeesukseen kohdassa Hepr. 1:2. Isä loi ja Jeesus loi (Hepr. 1:2, 10; 2:10, VKR). Isän ja Pojan tarkoituksen ja toiminnan välillä vallitsee täysi sopusointu. Tämä on osa kolminaisuuden salaisuutta. Jeesus loi ja Jumala loi, mutta on olemassa vain yksi Luoja: Jumala – mikä tarkoittaa, että Jeesus on Jumala.

Samaan aikaan Hepr. 4:13 osoittaa, että Jeesus on myös tuomari. Hänen valtansa hallita ja tuomita perustuu siihen, että Jumala loi kaiken ja ylläpitää maailmankaikkeutta (Jes. 44:24–28).

Hepr. 1:3 ja Kol. 1:17 vakuuttavat, että Jeesus myös ylläpitää maailmankaikkeutta. Tämä ylläpitävä toiminta todennäköisesti pitää sisällään myös hallintavallan. Kreikan kielen sanaa *feron* ('ylläpitävä', 'kantava') käytetään kuvailemaan tuulta, joka liikuttaa venettä (Ap. t. 27:15, 17), tai sitä, miten Jumala johtaa profeettoja (2. Piet. 1:21). Niinpä Jeesus sen lisäksi, että hän loi meidät, myös ylläpitää meitä. Jokainen hengenveto, jokainen sydämenlyönti, jokainen olemassaolomme hetki löytyy hänessä, Jeesuksessa, kaiken luodun olemassaolon perustassa.

Etsi Ap. t. 17:28. Mitä jae kertoo meille Jeesuksesta ja hänen voimastaan? Tämä sama Jeesus kuoli ristillä meidän syntiemme tähden. Mitä tämä totuus opettaa meille Herramme itsensäkieltävästä luonteesta?

TÄNÄ PÄIVÄNÄ MINÄ SINUT SYNNYTIIN

Hepr. 1:5 kerrotaan Isän sanoneen Jeesukselle: ”Sinä olet minun Poikani, tänä päivänä minä sinut synnytin.” Mitä tarkoittaa, että Jeesus on ”synnitetty”? Sitäkö, että Jumala on luonut hänet joskus muinaisuudessa, kuten monet uskovat?

Lue Hepr. 1:5; 2. Sam. 7:12-14; Ps. 2:7 ja Luuk. 1:31, 32. Mitä Daavidille annettua lupausta Paavali sovelsi Heparalaiskirjeessä Jeesukseen?

Jeesus synnytettiin siinä mielessä, että Jumala asetti hänet *luvatuksi hallitsijaksi*, Daavidin pojaksi. Ajatus siitä, että jumalat asettavat hallitsijat, oli yleinen kreikkalais-roomalaisessa maailmassa ja idässä. Se antoi hallitsijalle laillisen oikeuden ja vallan maassa.

Jumala lupasi kuitenkin Daavidille, että hänen Poikansa tulisi olemaan kansojen todellinen, laillinen hallitsija. Hän ottaisi Daavidin pojan Pojakseksi. Tämän prosessin kautta Daavidin sukulinjan kuninkaasta tulisi Jumalan suojatti ja perijä. Tämä liitto sai täyttymyksensä Jeesuksessa Daavidin Poikana. Jumala kukistaisi hänen vihollisensa ja antaisi hänelle kansat perinnöksi (Ps. 89:28; 2:7, 8).

Voimme lukea Room. 1:3, 4 ja Ap. t. 13:32, 33, että Jeesus paljastettiin julkisesti Jumalan Pojaksi. Jeesuksen kaste ja hänen kirkastumisensa olivat hetkiä, jolloin Jumala ääneen tunnusti hänet Pojakseksi (Matt. 3:17; Matt. 17:5).

Uuden testamentin mukaan Jeesus kuitenkin asetettiin ”Jumalan Pojaksi voimassa”, kun hänet herätettiin kuolleista ja asetettiin istumaan Jumalan oikealle puolelle. Tuolloin Jumala täytti lupauksensa Daavidille siitä, että tämän jälkeläinen otettiin Jumalan Pojaksi ja hänen kansakuntien valtaistumensa perustettaisiin ikuisiksi ajoiksi (2. Sam. 7:12-14).

Keisari ei ollut laillinen ”jumalan poika” ja kansojen hallitsija, vaan Jeesus Kristus oli. Jeesuksen ”synnyttäminen” viittaa Jeesuksen vallan alkamiseen kansojen hallitsijana, ei hänen olemassaolonsa alkuun. Jumalana Jeesus on aina ollut olemassa. Ei ole ollut aikaa, jolloin hän ei olisi ollut olemassa..

Hepr. 7:3 sanotaan, että Jeesuksen elinpäivillä ei ole ”alkua eikä loppua” (vrt. Hepr. 13:8), sillä hän on ikuinen. Ajatus Jeesuksesta Jumalan ainoana Poikana ei käsittele Kristuksen jumalallista olemusta, vaan hänen rooliaan pelastussuunnitelmassa. Ihmiseksi tulemisessa Kristus täytti kaikki liittolupaukset.

KERTAUS

Lisäaineistoa: Jeesuksen tulo tänne maailmaan Jumalan Poikana täytti useita tarkoituksia samaan aikaan. Ensinnäkin Jumalan jumalallisena Poikana Jeesus tuli paljastamaan meille Isän. Tekojensa ja sanojensa kautta Jeesus osoitti meille, millainen Isä todellisuudessa on ja miksi me voimme luottaa häneen ja totella häntä.

Jeesus tuli myös luvattuna Daavidin, Abrahamin ja Aadammin Poikana, jonka kautta Jumala oli luvannut kukistaa vihollisen ja hallita maailmaa. Niinpä Jeesus tuli ottamaan Aadammin paikan ihmiskunnan päänä ja täyttämään sen alkuperäisen tarkoituksen, joka Jumalalla oli ihmisiä varten (1. Moos. 1:26-28; Ps. 8:4-9). Jeesus tuli siksi oikeudenmukaiseksi hallitsijaksi, jollaisen Jumala oli aina halunnut tälle maailmalle.

”Jeesukselle Jordanilla lausutut sanat: ’Tämä on minun rakas Poikani, johon minä olen mielistynyt’, kuuluvat koko ihmiskunnalle. Jumala puhui Jeesukselle, joka on meidän edustajamme. Meitä ei kaikkine synteinemme ja heikkouksinemme heitetä arvottomina syrjään. Jumala ottaa meidät lapsikseen ’siinä rakastetussa’ (Ef. 1:6). Kristuksen yllä levännyt kirkkaus on pantti Jumalan rakkaudesta meitä kohtaan. – – Valo, joka taivaan avoimesta ovesta lankesi Vapahtajamme päälle, on loistava meillekin, kun rukoilemme apua vastustaaksemme kiusauksia. Ääni, joka puhui Jeesukselle, sanoo jokaiselle uskovalle sielulle: ’Tämä on minun rakas lapseni, johon olen mielistynyt.’” (4AO 85, 86.)

Keskustelunaiheita:

1. Olemme oppineet, että Jeesuksen sanojen ja tekojen syvempi ymmärtäminen auttaa meitä ymmärtämään paremmin Isä-Jumalaa. Millä käytännön tavoilla Jeesuksen parempi ymmärtäminen rikastuttaa suhdettamme Isä-Jumalaan?
2. Opimme, että tapa, jolla Jumala puhui Jeesukselle ja jolla hän kohteli Jeesusta, on tapa, jolla hän haluaa puhua meille ja kohdella meitä. Mitä tämä opettaa meille siitä, miten meidän tulisi kohdella toisia?
3. Pohtikaa Kristuksen ikuisen jumaluuden tärkeyttä. Mitä menetettäisiin, jos uskoisimme, että Jeesus olisi jollakin tapaa meidän kaltaisemme luotu olento, joka meni ristille? Vertaa ajatusta siihen todellisuuteen, että Kristus oli ikuinen Jumala, joka itse meni ristille. Mikä on näiden kahden ajatuksen suuri ero?